

Americké zprávy.

Lepší než velká armáda.

Somerville, Mass. — Ex-president Taft tády pravil, že co potřebujeme k zajištění pokoje pro tuto zemi více nežli velkou armádu a silně loďstvo jest, aby kongres se ujal kontroly nad jednotlivými státy jako jsou California a Arizona a nedovolil jim svévolně šlapat po smlouvách, jež spolková vláda učinila s jinými zeměmi. Nikdo prý si tohle nemusi vysvětlovati za žádné strašné války, ale k té jisté jedinou dojde, budou-li jednotlivé americké státy si počínati tak vyžívavě a bezohledně, jakož i vzdorovitě proti úřední vládě, jako California a Arizona ohledně pozemkové otázky s Japonskem.

"Ruského" kaviáru bude dost.

Ve Spojených Státech nalézá se jenom na dva další měsíce zásoba ruského kaviáru, ale dle časopisu Gallipolis Tribune není třeba se trápit, ješto téměř všichni "ruský" kaviár, spotřebovaný v této zemi, je chytán v okolí Sandusky, O., odkudž posílán je do Ruska, kde se připravuje a balí, načež se posílá zpět do Spojených Států.

Poměr ženských pracovníc u porovnání k počtu mužů

Projednán jest ve vládním bulletinu, který byl o té věci nedávno ve Washingtoně vydán. Jedná o roce 1910, kdy byl proveden vládní census a netýká se obvyklých dělníků, nýbrž tak zvaných zaměstnaných profesionálních, mezi nimiž jsou tam uvedeni: Herci, architekti, kreslíči, malíři a učitelé kreslení, kazatelé a missonáři, dentisté, žurnalisté právníci, sestavovatelé abstraktů a notáři, literáři, ranhojčí a ošetrovatelky, učitelé na školách obecných a vyšších a pod. Těch bylo v roce uvedeném ve Spojených Státech 1,825,127, a sice 1,151,709 mužů a 673,418 žen. Muži tvořili 63,1, ženy 36,9 procent. V roce 1900 bylo jich celkem 1,258,538, z toho 827,941 mužů a 430,597 žen. Muži tvořili 65,8, ženy 34,2 procenta. Za deset roků tedy poměr mužů se snížil ze 65,8 na 63,1 procent, žen přibýlo ze 34,2 na 36,9 procent. V roce 1910 připadaly čtyři ženy na každých sedm mužů, v povolání učitelstev zvláště ženy jsou silně zastoupeny.

V Soustátí nespějí se pro válčení země stavět podmořské čluny.

Washington, D. C. — President Wilson vyslovil náhled skrze prohlášení taj. Bývalo, že budování podmořských člunů pro kterookoli z válečných zemí v Evropě bylo by proti duchu neutralitv Spoj. Států. V prohlášení bylo též oznámeno, že oceňáská korporace v Bethlehem, ježmž předložila jest Ch. M. Schwab, a která vlastí též Fore River Shipbuilding Co., souhlasila s náhledy presidenta.

K vůli jedné věci zle se Němci na Američany zlobí

Nejsou prý nestranní, nýbrž pro dávají prý Angličanům, Francouzům a jiným nepřátelům německého fandrlandu, potraviny, stříbrvo, zbraně a všecko, čeho jen mohou ve válece potřebovati. Němci to ho z Ameriky nedostanou. Pravda jest ovšem, že většina amerického lidu sympatizuje se spojenci, ale Němci mohou býti ujištěni, že tak daleko u nás ve Spojených Státech sentiment nejde, aby se neprodalo někomu něco, co si obojdná a zať si zaplatí. Američanů rádi by prodávali Němcům také, ale nemohou jim to na místo dostat, kdežto Angličané si to odvedou. Němci by jednali jistě podobně, kdyby se oetla Amerika ve válece, v níž by jí šlo třeba o život. Zákon neutrality zakazuje prým dodávky, ale nemohou zakázat prodej potravin, stříbrva a jiných potřeb osobám soukromým, které se pak o jejich dodávku na patříčné místo postarají. V tom ohledu Spojené Státy povinnost svou plní a nikdo jim nic vytýkati nemůže.

Tento týden započala vycházet nová povídka pod názvem "Genevefa."

Přirozená ochrana.

Každý člověk má více nebo méně vzdorovací síly vůči chorobám, totiž, někdo velice snadno podléhá nemocem, kdežto druhý jim téměř úplně vzdoruje. Lidé, kteří snadno onemocní, měli by tedy otužovati své tělo tak, aby vytvořili onu vzdorovací sílu eo přirozenou ochranu proti nemocem. Uvážíme-li vše, přijdeme k závěrku, že zůstává tělo zdravým, pokud pravidelně koná svou práci. Jakmile nastane sebe menší nevolnost, jest Trinerovo Léčivé Hořké Víno na místě. Ono rychle vypulí z těla vše, co tam překáží a vzbudí novou nervost, chudokrevnosť, zvýší chuť k jídlu a přivodí zdravý spánek. Cena \$1.00. V lékárnách. Jos. Triner, velkovýrobce léků, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Ochablé svaly sluší natíratí Trinerovým Linimentem, jakož i bolestná místa na těle. Cena 50c, poštou 60c.

Odpověď' Belgi.

V této zemi zabýjano hnutí v zájmu belgických sirotků, kteří v přítomné válce ztratili své rodiče, aby dopraveni byli do Spoj. Států a zde poskytnuti jim nový domov. V čele tohoto hnutí stál hlavně jeho fedovatel chieagská "Tribune". Belgická vláda dala na toto hnutí následující odpověď: "Vláda jest velice dojata šlechotnou nabídkou amerického lidu, vyslovenou prostřednictvím chieagské "Tribune", pečovatí a adoptovatí belgické sirotky. Vláda dává přednost, zadržeti prozatím své rozhodnutí. Rače prošna, prostřednictvím Chicago Tribune sděliti s našim srdečným díkem, že nabídka vzata na vědomí.

Ministr zahraničních záležitostí. Nikdo, jenž zná povahu a charakter belgického lidu, nebudě překvapen smyslem oné odpovědi ministra zahraničních záležitostí. Je-li každému člověku drahá jeho rodná vlast, jest drahou i Belgičanům a jak si jí dovedou vážiti a ji hájiti, dokázali právě v přítomné válce svým chrabřím zápsem proti německým vojím. A to není ponějprv, co Belgičané dají tak nehynoucí příklad lasky k vlasti a chrabrosti v její obraně. Takovému lidu není zajisté hostejná budoucnost jeho rodné země a jejího národa. Proto také Belgičanům nemůže býti lhostejno, co se stane s malíčkými, kteří zbyli po mrtvých padlých v boji za vlast. Ty malíčky patří k národu belgickému a s ním vzájemně jsou spojeny nerozlučnými svazky lásky. A proto jest těžko očekávati od národa s takovou minulostí a přítomností, s takovou povahou a důstojností, že by chtěl, aby z potomků padlých hrdinů stali se příslušníci národa cizího — třeba též soucítění se sklání k němu. Národ americký prokázal svojí nabídkou belgickým ušlechtilou dobročinnost svojí. Na oheťou pomáhati těžce postiženým, avšak nabídka tato zůstane nepochybně jen pouhým pokusem.

Ruští vojáci

Celá armáda ruská reprezentuje asi 4 procenta celkového obyvatelstva této země. Car má tolik vojáků, že v době míru může ve své armádě míti jenom muže tělesně nejzdatnější. Vydržování ruské armády v době míru vyžaduje nákladu \$400,000,000 ročně. Prostí vojáci dostávají asi 25 centů měsíčně a seržanti asi \$2.00. V době míru ruská armáda stráví šest měsíců z každých dvanácti v roce manévrováním a cvičením a z těchto tři měsíce nalézá se v táborech v poli. Car nevěří nyní mnoho na parádování vojáků. Válka japonsko-ruská ukázala, že vojsko musí býti dokonale pro boj připraveno a že nestáčí, aby umělo jenom pochodovati. Ruští vojáci jsou většinou kuřáky cigaret než angličti. Ruský voják musí míti cigaretu a nemá-li cigaretového papíru, spokojí se s ždíběm obyčejného tabáku, zabaleného do obyčejného novinářského papíru.

Pěchota cvičí se pilně ve střelbě a pravidelně dobře míří. Ale je v střelení předtížena kozáckou

jízdou. Kozáci jsou znamenitými střelci, ačkoliv užívají kratších pušek. Každý mladý muž v Rusku, který uznán je za tělesně schopného, je povinen službou vojenskou. Jediné synové, kteří jsou jedinou podporou svých matek, jsou zbaveni vojenské služby. Jednorodní dobrovolníci, studenti, kteří složili předepsané zkoušky, jsou nuceni si opatřiti uniformy svým nákladem.

Tančení, zpívání, teplá lázeň každé soboty, toť nejnlejší zábava ruských vojinů. Dříve pití vodky náleželo také k velkým radostem života ruských vojinů, ale v poslední době ruské vojenské autority snažily se přimět vojáky, aby neoddávali se nemirnému pití. Snažili se vzbuditi v nich zálibu pro různé zdravé sporty a to jim v plné míře podařilo. Dnešní ruský voják je schopnější, než ruský voják dob minulých.

Sčítání školních dětí ve státu Nebraska.

Dle posledního sčítání dětí ve školním věku nalézá se v státě našem dvanáctkrát tolik dětí školní povinných, než v roce 1860. Ve státě nalézá se téměř pětadvacetkrát tolik školních budov, než v hořejší stanoveném roce, a pětadvacetkrát více učitelstevských sil. Tohoto roku nalézá se v Nebrasee 7,545 školních budov; v roce 1869 bylo jich pouze 298. V roce 1869 nalézálo se ve státě 30,830 dětí ve školním věku, ale v přítomném roce napočteno bylo jich 383,882. V roce 1869 působilo na nebraských školách jenom 536 učitelstevských sil, nyní působí na našich školách 12,018 učitelů, a učitelé, pro učitelé a učitelky v těchto pětadvaceti letech se značně zlepšily. V roce 1869 bylo průměrné služné učitelstevských sil pouze \$30.50, kdežto v době přítomné je \$71.50. Pouze jednou v tomto období, a sice v roce 1870, byly ženy placejny lépe, než muži. V tomto roce učitelky měly průměrnou mzdou \$33 měsíčně, kdežto průměrná mzda učitelů byla pouká \$28. Hned následujícího roku průměrné služné učitelů bylo \$39.24 a učitelky \$36.64. Až do roku 1878 rozdíl mezi průměrným ženským a mužským služným nebyl velký a obnášel okolo \$5. V roce 1878 však průměrné služné žen kleslo na \$25.75, kdežto průměrné služné mužů zůstalo na \$34.65, přes to, že platy učitelstev v těchto osmi letech se značně zmenšily. V roce 1885 učitelé měli průměrný měsíční plat \$43.75, kdežto učitelky pouze \$37.75. Teprve v roce 1903 dostoupil průměrný měsíční plat učitelů na \$50. Ženy takového průměrného platu dosáhly až v roce 1909. V tomto roce průměrný měsíční plat učitelů byl \$84.23 a průměrný plat učitelky \$58.70. V tomto průměru jsou zaneseny učitelstevské síly v distriktech, kde školní vyučování trvá pouze šest měsíců, i ty, které vyučují ve velkých městech, kde trvání školního roku je nejdéší. V posledních pětadvaceti letech se cena školního majetku zvýšila z \$177,082 na \$22,000,000 a vydání na školství z 143,535 na \$10,100,000. Dle podrobné zprávy o dítkách ve školním věku nalézá se ve státě 287,5 6 hocha a dívek ve stáří od 5 do 21 roků. Vedle toho 693 dítky, méně než 5 roků staré, navštěvují veřejné školy.

Německo prý postaví do boje 12 milionů mužů.
Vzhledem k stálým dotazům o počtybostem, je Německo jest sto postaviti do pole 12 milionu mužů, vydala vláda v Berlíně prohlášení, jakým způsobem chce toho dosáhnouti, aby taková armáda skutečně postavena byla na ebranu Německa. Úřední zpráva se hlásá, že každý německý občan od 17. do 45. roku jest povinen vojenskou službou. Nemůže za sebe postaviti náhradníka. Nemocní, pro svůj vzrůst neschopní muži i trestanci mohou se v pádu potřeby také dostaviti. Vojenská služba přechotý, dělostřelecká a zkušební sboru jest dvoudleťá; u všech ostatních sborů následkem potřebného delšího výcviku třildeť. Každý

muž, mohočí se vykázati vyšším vzděláním, může sloužiti jako jednorodní dobrovolník. Po vystoupení z aktivní služby jest každý muž zařaděn do zálohy. Aktivní a záložní služba trvá dohonady sedm let. Pak zařaděn jest každý muž na 12 let do zeměbrany. První záložní třída platí pro muže věku od 27. do 32. roku; druhá třída od 33. do 39. roku. Od 39 do 45. roku zařaděn je každý muž do zeměbrany, která vysílána bývá do fronty jen v nejnatajnějších případech. V pádu povolání zeměbrany a domobransy do fronty berou se nejprve svobodní, pak ženatí bezdětní a na konec otcové rodin dle počtu dětí. Po tak dlouho, pokud muž náleží k záloze, musí konati každoročně 14 dní cvičení ve zbraňi; důstojníci zadržují se na cvičení po 8 týdnů. Plat aktivního vojína obnáší 2 marky 20 pienků (55 centů) za 10 dní; strava, která je velmi dobrá, připravuje se v kasárnách, kde každý vojin musí i spát. V době války jest plat mužstva i důstojníctva zdyvojnásoben. V době míru bere se u jednotlivých zřetel na hospodářské poměry, v ohledě k povinné době cvičení. V době manevrů manželky a dítky starších záložníků jsou vládou podporovány. Každý důstojník, sloužící 12 roků, vystupující ze služby, má právo k platu 1500 marek a nárok na vládní nebo městskou službu s nárokem pense.

Titul "car."

Slovo "car" ve světové válce nabývá zvláštního významu, není proto bez zajímavosti otázka, odkud je tento oficiální titul samovládců všech Rusů. Voltaire v životopise Karla Dvanáctého přináší také tuto notičku: Mezi zajatci, kteří byli zajatí u Navarry, bylo viděti jednoho, který byl příkladem proměnlivosti osudu. Byl to nejstarší syn a dědic krále georgijského, nazývali ho "caesyn", jméno, značící asi tolik jako kníže nebo syn earu a to u všech Tatarů, neboť slovo ear značí krále u starých Skythů, od nichž tato národově pocházejí a nepochází od říského slova "caesar," které těmto barbarům bylo tak dlouho neznámo." Voltaire tím napovídá otázku o původu slova "car," o čemž se názory rozeházejí. Podoba slova "car" se starořímským "Caesar" a řeckým "Kaesar" (odtud slovo Kaiser - císař) vzbuzuje ovšem hned zdatní, že ruská knížata převzala tento titul v tomžleť smyslu, jako německí panovníci jej převzali na přání římského slova "imperator." Místě se dokonce, že počátek Dvanáctého století Alexander Comnenus, vladař cařihradský, chtěl prokázati svoji přízeň ruskému knížeti Vladimíru Monomachovi a poslal k němu vyslanec, jenž přinesl mu dary a komoval jeho čelo císařskou korunou, prohlásiv ho zároveň za cara, čili caesara moskevského. Tato domněla stejnost slova ear a caesar stávi se však pochybnou, uvážíme-li, že titul "car" měli i prostí náčelníci tatarských hord. Z tohoto hlediska snad měl Voltaire pravdu, že orientální národové slovo "car" dávno znati a užívali ho. Není také bez zajímavosti plný titul, jakého užívali earové ruští na svých "ukazech" jest před padesáti lety. Zni: My z boží milosti císař a samovládcе vošech Rusů, Moskvy, Kijeva, Vladimíře a Novgorodu, ear kazanský a astrachanský, ear polský, ear sibiřský, ear Chersonesu tauridského, pán Pskova, vladar smolenský, litevský, volynský, podolský a finský, kníže estonský, kuronský, livonský, samojedský, bělostský, karalský, tverský, permský, vjatský, bulharský a více jiných zemí, pán a vladar Nižního Novgorodu, Černigova, Vjazanky, Volodského, Jaroslavský, Běločerský Vitebský, a vladce celého území hyperborejského, pán země Iberie, Kartalínie, Gruzińska, Karpadinie, Arménie, dědiční pán a suverén kníže čerkeských, knížat hor a mnohých jiných. V této titulové formuli je nápadný rozdíl mezi titulem císař a ear. Ruský samovládcе prohlašuje se za císaře a samovládcе všech Rusů, ale nevzdává se při tom titulu eara kazanského, astrachanského a ji-

Jste s námi spokojeni? Co jsme předpovídaly stalo se!!

Káva opět lacinější!!!

OZNAMUJEME, tímto všem našim etným příznivcům, že jsme opět snížily cenu naší

Speciality Kávy na 21 centů.

Jedliko se zima blíží, měl by se každý v čas kávy, čajem a kořením zásobiti. Později budeme zase k Vánočím objednávkami zaplaveni a proto kdo má kdy a káva mu dochází, ať neotálí se zasláním objednávky v čas, abychom mohli jí věnovati tu nejlepší pozornost.

Kdo si dosud nepsal o vzorek, milerádí posloužíme půl liberu vzorkem kávy, čaje a eikorie.

Těz nejlepší druhy kávy 24 a 26 centů, které předci každou 30 a 40 centů na kávu. To se nepřechalujeme, písema jen to, co nš odkupitelci dokazují.

Těz jsou lacinější druhy kávy až o 6 centů na libře, které ale nš nedržíme na skladě a také bychom je nikomu neodporučovali. Jsme 33 let v kávovém obchodě, tudíž víme, co dobrá kuchařka potřebuje.

Objednávky vyřizují se jako vždy od 25 liber výše. Mimo kávy máme na skladě všeho druhu koření, celé i mleté, a importovanou českou eikorii.

Do přízně všech krajanů poroučí se nadále první český velkobehod v Americe.

JAVA COFFEE MILLS,

E. J. Petř, majitel,

1706-1708 SO RACINE AVENUE, CHICAGO, ILL.

P. S. O poctivosti našeho závodu přesvědčte se se u vydavateli listu aneb u First National Banky v Chicago.

ních míst. Z toho se soudí, že titul "car" existoval již v dobách dávnych v Orientu a lišil se velice od titulu "caesar." Někteří vědci dokonce myslí, že v některých jménech assyrských vládců je stopa titulu "car." Jména jako Nabonazar, Nabalopolzar, Nebukadnezar, Nerigilzar, Baltazar a jiná jsou prý jména složená, jejichž konsovka "zar" značí vojévádce neb knížete a z toho prý vznikl titul "car."

Němci zajímají lékaře

Němci vzali si v poslední době do zvyku zajímati každého lékaře, který jím na západním bojišti přijde do rukou. Nedávno bylo oznámeno zajetí vynikajícího bakteriology z Lille, dra. Gaimetta, nyní se oznamuje zajetí třiceti pěti lékařů belgických, kteří na bojišti raněně ošetřovali. Byli všichni posláni do Heidelbergu. Němci toto své barbarství, přičeici se mezinárodnímu právu, omdouvají tím, že prý také Francouzi zatklí a uvězňují lékaře německé. Patrně tím narážejí na případ, kdy byli dva němečtí lékaři a asi tucet ošetrovatelek a toliktěz ošetrovatelů postaveno před soud a posláno do vězení, poněvadž se u nich našly sochy, koberece a jiné drahoceenné předměty, které uloupili v městečku Peronne. Tedy podle německého názoru krásná a loupití v cizím území jest dovoleno.

Tento týden započala vycházet nová povídka pod názvem "Genevefa."

Zvyky národů.

Letos opět vydal pan Josef Triner překrásný kalendář, který obsahuje všechny předslole a bude jistě dokonale odzobou každé místnosti. Obraz představuje zvyky mnohých národů a jest proveden v krásných barvách. Litujeme pouze, že nemohli všichni národové býti reprezentováni, ale čekáme, že některý z příštího kalendáře to nahradí. Kdokoli by si přál výtisk, nechť zasle 10c. v poštovních známkách nebo v penězích na adrestru: Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Kalendář bude rozeslán po 1. prosince.

ALWAYS POPULAR

Storch Old Saxon Brau

Chraňte se BEZCENNÝCH PÁDELNÝCH a vždy žádejte o pravý Richterův kotvový PAIN-Expeller

s kotvou a ochrannou známkou jak zde vyobrazena. Za 25 a 50 centů v lékárnách nebo přímo u

F. AD. Richter & Co. 74-80 Washington St. NEW YORK, N. Y.

LOXOL

S. M. EXPPELLER
PHYSICIAN AND
FARMACIUTER
NEW YORK